Byxe oronuudai proletaarnar, negedegtii!

№ 176 (2209)
1937 onoi aavgustiin
2
PONEDEELЬNIK
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komanils (bolьşevlig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mozlin Komiteedai, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedai yder byriin gazeeta

Redaakeiin aadrss:
Ulaan-Yde goorod,
Ceentrsojauziin, 19.

№ sen 10 myŋge.

YBEHE TEZEELII YLYY JIXEER BELEDXEXE

Ybehenei xuriaalgii jabuulza xydelmeride ijyyly hara bolbol şiidxexii şanartai hara bolxo johotoi baigaa hen. Tiime baihanş bol byxeli ijyyly hara soo manai respyyblike tysebeingee dyrbeneinь nege xubiiş dyyrgeze şadaagyi (22 proceent).

Ene 1937 ondo ybehe nogoonoi urgasa bolbol urda urdiin xitai zişeelxeer bişe hain. Mynee zilei elbeg jixe urgasahaa gansaxan jirexe ybel maldaa ediyylxede dutangyi xyrexe ybehe tezeel beledxexehee baitagai, xarin yşee xojor-gurban zilei zapaas ylyy beledxeze bolxoor argatai bainabdi. Teed, mynee xydelmerilze baihan ene teempeer saaşaa xydelmerilxe boloo haa tere bajalig urgasii xurlaan abaza şadangyi, demii xosoruulxiin ajuul jiryylne.

Byxii aimaguudta ybehenei sabşalgii ajaar ijyyliiin 1-hee exilze bolmoor baixada, xarin beledxel tyxieerelge ba emxi muutai baihan uşarhaa, terenь nelieed udaarba. Ybehenei şabşalgii aimag-rajoon byxende zigde deere ijyyliiin arbaadhaa exilhen baina. Ybehe nogoonoi sesegleed, şimetei baihan tere ynetei sagta, ajaar arbaad xonogii demii yngergeze nobşorxohoo gadana, nelieed olon kolxoozuud mynees boltor, emxi zonxigyigeer, discepliine muutaigaar xydelmerilne.

Zarim aimagai partiijna organizaacanuud bolbol BK(b)P-iin Centraalьna Komiteedai fevraalь-maartiin Pleenymei şiidxeberihee ba nyxer Staalinai elidxelhee eehedtee hurgaal abaagyi baiba. Partiijnapoliitikan xydelmeriee şinedxen tabiza şadaagyi, xarin azaxuin amzaltada tarxiaa erjeed, xoohoor şuujaxa ba nair zugaa emxidxexe faaktnuud bii baina. Zişeelxede Tynxenei aimagta ybehe xuriaalgaa ijyyliiin arbaadhaa, arai exileed baitaraa, „BMASSR-iin togtohonoi oin yder xysebe“ geze şaltag bariaad, xeden xonogto „hain yderlelge“ yngergeze arxidaza baihan baigaa.

Iime uşar baidal bolbol ybehe xuriaalgada sabotaaz ba tahaldalga xexe geze ermelzehen angiiin daisanai xoroto xydelmeride tuha bolxonь eli.

Angiiin daisan bolbol ybehe xuriaalga exilxehee xoişo ene xydelmeride ali bolxoor haad xexe geze zyrşeze baina. Booxonoi aimagai, Buriaad-Jengyydei bylegte ybehe xuriaalgiin xydelmeriiin tyleg jabaza baixa yjede niutagai beener ba kulaaguud tailga taxilga ba „Petroovai yder“ yngergexe jabadal emxidxeze, ybehenei sabşalga ba xuriaalgii xojor gurban yderte ogtolon tahalduulba. Angiiin daisan miin huunagyi, eeriingee xorololgo ba hyidxel xeheer baina. Gexe zuura, tiime zigşyyritei xereg bolzo baixada, tendexi partiijna organizaacanuud amaa angain, hanaa amar huuza, ene dyngiee ybeşenhee halanagyi.

Mal ydxexe azaltai Aga, Ulaan-Onon, Zede ba bişe bişe aimaguudta partiijna ba sovee dai organizaacanuud urda zilnyydei alduu endyynyydhee hurgaal abaagyi baina. Niodondo ybehe xuriaalgii muugaar emxidxehenei gemeer, ilangajaa Agiin ba Ulaan-Ononoi aimagai kolxoozuud ybelei xaxadta ybehe tezeeleer dutaad, aduu malaa turaaxa muuduulxahaa baixa, xeden oloor yxyylze xoroohon baina. Ene buzagai xereghee egeel tyryyn Agiin ba Ulaan-Ononoi aimagai xytelberiiegsed politikan hurgaal abaagyi, xarin tere alduugaa daxin dabtaxanь xolo bişe bolood baina. Aga, Ulaan-Ononoi ba bişeş aimaguudta aradai daisad eehediingee xorololgo ba hyidxel xexedee ton tyryyn malai tezeelei baaza beledxexe xeregii ta halduulza baigaa hen. Tedenei xog bogiinь, şaaraşabxaruuuun diinь mynee xyrter duuhan usad-xagdaagyi baina. Agiin ba Ulaan-Ononoi aimaguud mynee zildeş ybehe xuriaalgiin xydelmeriii eşixebter muugaar jabuulza baina.

Ybehe xuriaalgiin xydelmeri respyyblike soo udaarna, teempenь ton aalixan baibaş, sabşaad baihan ybehee tarmaxa ba somoxo jabadal byri muu. Xoriiin ba Selengiin aimaguud ta xeden zuun gektaar sabşalan sabşagdaad, ybehenь somogdongyi, xura boreondo gemteze baihan faaktnuud bii. Sabşalga ba somolgiin teempii şangadxaza, tereenei xoorondo taharalta gargangyi jabuulxa xeregtei.

Nege xeden xonoghoo tariaanai şine urgasiin xuriaalga exilxee baina. Tere boltor, ybehenei xydelmeriii gol tyleb dyyrgeed baixa johotoibdi. Zygeer, teempe namnaad, şanariinь martaxa gy ali zybxen tysebee dyyrgeebdi geed, formaalьnaar xandaza ba niyde daldalza jaabaş bolxogyi. Bii baihan byxii sabşalan xadalangaa namag naliuur, şugii boori geze ilgangyi, duuhan sabşaza, ybehen tezeelei zapaas foond bii bolgoxo—kolxooz, sovxooz by nei ariuun ujalga. Imagta iin zorilgoor byxii xydelmeriee emxilze, xamag xyse şadalaa elsyylxe xeregtei. Ybehe xuriaalgii bytemzetei hainaar dyyrgexe jabadal malazaltai manai respyyblikiin ysloovido jaaxa argagyi şuxala zorilgo myn. Tere xadaa xydee niutagai partiijna organizaaca byxende poliitikan ekzaamen bolxo johotoi.

Mynee yjede zarim kolxoozuud ybehe xuriaalgiin tysebii dyyrgeebdi geze raaport bişeze exileed baina. Iime xoohon şuujaa gargaxa ba hairxaxa, hanaagaa amaruulxa jabadal tai xair gamgyi temesexe xeregtei. Tysebee dyyrgexe jabadal muu xereg bişe, eneeniii xeng arsaxagyi. Teed, tere tysebee miil 100proc. dyyrgeed, saananь yldehen sabşalangaa sabşangyi xajaxa boloo haa tereeniii gemte xereg geze yzexe xeregtei. Tysebee dyyrgehen kolxoozuudta nemeltiin daalgabari ygtexe ba xerbee zarim somon, kolxoozuud sabşalangaa sabşaza xyşexyrxe argagyi baigaa haanь, tereeniii xosoruulxagyin tulada, bişe kolxoozuud ba somonuudai sabşaxa jabadal emxidxexe xeregtei. Bii baihan sabşalangaa xysed hainaar duuhan sabşaza xuriaahan xoinoo, ybehenei xydelmeri dyyrgeebdi geze tooloxo xeregtei.

Sag bolzor yder byri yngerzel jabana. Naratai haixan baihan eneexen yjede, ybehenei xuriaalgii yter xurdanaar jabuulxa, tende xydelze baihan maşiina zebseg, mori unaa ba xydelmerişenee xysed hainaar aşaglan xereglexehee gadana, xydelmeriiin xysii yşee nemeze tabixiin xemzee abxa şuxala. Partiijna-poliitikan ba kylьtyyrne xydelmeriee brigaada, staan deere jabuulza, socialiis myriisee ba staxaanovtanai xydeleeniii emxidxexe—mynee yderei şuxala zorilgo.

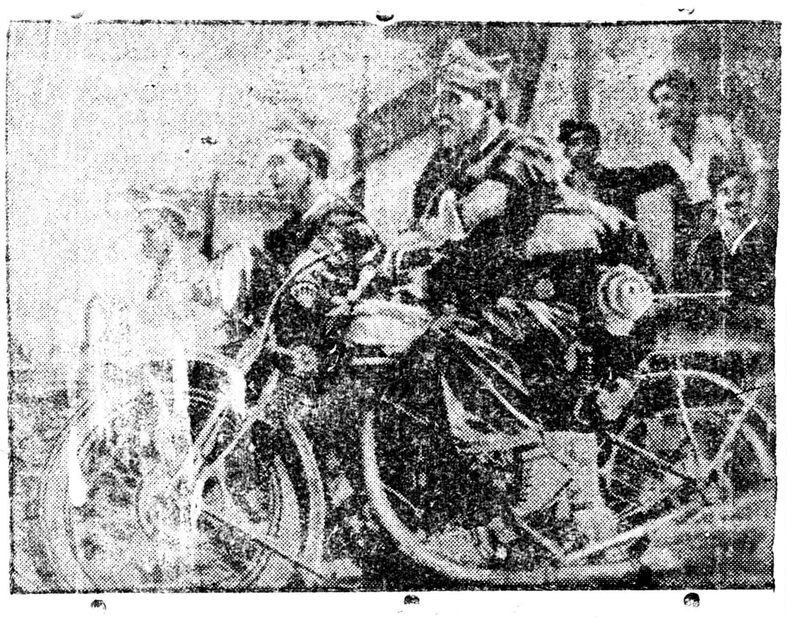

ZURAG DEERE: Ispaniiin respyyblikiin seregei motocikliistnuud. (Sojuuzfoto)

▽ ▽

ISPAANIDAXI FROONTNUUD DEERE

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Centraalьna froonto

Bryneete rajoondo yimyyleeşenei exilhen koontrataaka zogsoogdoo. Yimyyleeşenei ataaka jixexen hula bolood baina. Hyylei gurban xonog soo yimyyleeşen jixexen geegdel yzee.

Ijyyliiin 28 da, yimyyleeşen Madriidii arteleeriaar buudaa. Eneende aluulhan ba şarxatahan zon tii xa.

Respyyblikiinxin Toleediin rajoondo yimyyleeşenei teritoori oruu symeren orozo, seregei xeregsel, protivogaazuud ba busa seregei trofeinyydii buliaan abhan baina. Yimyyleeşen ene baildaanai bolzo baigaa gazar teeşe tuhalamziin seregyydii elьgeehen baigaa. Tiigebeş, respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşende tuhalaxaa jireze jabahan xesegyydte goritoixon gemtel yzyylhen baina.

Urda froont

Yimyyleeşen bolbol xyseteixen ataaka xeze, Posoblaanno ba Vilьjanyeeva da Kordoovo xojoroi xoorondoxi xargiin xarilsaaji tahalxii oroldohon baina. Teed, ene ataakanь soxigdoo.

Gvadalmilьjaata seektorto respyyblikiinxin xojor kilometr uragşaa dabxiza oroo.

Respyyblikiinxinei aviaaca Admyys xadiin masiibta baigaa yimyyleeşenei poziicii şangaxanaar boombodoo. Ene baildaanai udaa, ijyyliiin 26 ba 27-nai yder, respyyblikiinxin bolbol Kordoovohoo garhan xargiiji pylimioodoi homon doro bariza baiba.

Respyyblikiinxin bolbol Piiko dela Agiila ba Sejeerra de Kastanьoo xojoroi xoorondoxi rajoondo yimyyleeşenei ataakii amzaltatai soxioo.

Dailaldaanai hyyleer, yimyyleeşen bolbol xojor zuugaad şaxuu aluulhan xynyydee orxizo suxarihan baina. Piiko dela Agiiliin ynderdexi zasagai seregei garta baina.

Respyyblikiinxin La Leçyysei ynderdexii ezelee.

Zyyn froont

Zasagai xesegyyd bolbol ijyyliiin 28-nai yder xeden bexizemel poziiconuudii ba Boleaa huuriniii ezelebe. Yeeskehee xoişo baildaa yrgelzelheer baina.

Xoito froont

Respyyblikiinxin Biskaajn uçaastog deere Valьmaseedahaa baruun teeşe yimyyleeşeniii ataakalaa. Respyyblikiinxin bolbol bytyy manataiş yjiin baihanhaa, uragşaa dabxiza, yimyyleeşende dytexen oşood eehediingee poziicii bexizyylbe.

Ovijeedodo, respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşenei xorood baigaa, San Daniingiin monastiirьto miine tehelee. Manas tiirei zarim xubinь butasoxiuulaa.

* * *

Ijyyliiin 28-nai ygleegyyr respyylikiinxinei samolioduud Torrixoosidoxi aerodroomii, udaanь Dyeero gol deegyyr garhan xyyrgii boombodoo. Byxeli yder soogoo respyyblikiinxinei samolioduud aerodroomii xojor daxin boombodoo. Xojordoxi boombodolgodo xeden samolioduud usadxagdaa.

Faşiis komaandovanida esergyy vostaani

Valeensi, 30. (TASS). Faşiis komaandovani ba gadaadiin interveentnyydte esergyy soldaaduudai vostaani grenaadada boloo geze „Fraante Rooxo“ gazeeta medeesene. Iime vostaaninuud grenaadada tyryyşiinxiee bişe. Faşiis aviaaca bolbol vostaalagşadai ezelhen kazaarmanuudii boombodoo. Ede soldaaduud bolbol „Respyyblikiin aarmi mandatugai!“ gehen loozong doro vostaani xehen baina.

Majoor Alьbeerte Sançees aluulaa

Valeensi, 29 (TASS). Bryneetiin tylee baildaan deere, Kybiiin suuta revoliycioneer, Listeerei diviizidexi batalьoonai komandiir majoor Alьbeerte Sançees aluulaa.

Madriidii faşiis şpioonuudhaa seberleze baina

Valeensi, 28. (TASS). Madriidai poliica bolbol goorodoo faşiis şpioonuudhaa aktiivnaar seberleze baina. yder byri jabuulagdaza baigaa negzelgiin aşaar, niuusa sklaaduudta xadagalagdahan jixe olon buu zebseg ba seregei xeregselnyyd oldohon baina.

XOITO XITADDAXI BAIDAL

Tianьcziinь şadar baildaan bolzo baina

Toxioo, 29. (TASS). Mynee yder xojor çaasta Tianьcziiniiin rajoondo baildaan exilee. Hyylşiin medeegeer, 11 çaas 30 minuutada goorod deere gudamziin tulaldaan yrgelzelheer baihan baina.

Morskoi ministeerstviin alban medeeselei johoor, mynеeder 8 çaas 15 minuutada Japoonoi uhan seregei xysenyyd aarmiiin xesegyydtei negedeze, Taakii esergyy dobtolozo exilebe.

* * *

Loondon, 29, (TASS). Reitr aagenstviin medeesehenei jonoor, ijyyliiin 29-nei yder Tianьcziinьdexi gadaadiin konceessiin teritoori deere onso şanga baidal sonosxogdoo. Aang liiin seregyyd ba hain duratan bolbol dainda oroxoor belen baina.

Tangaa deere jirehen, japoonai xojor minonoosconuud Taakyda baigaa xitadai seregyydii boombodood, udaanь japoonoi seregyyd nege otriaad erje deere buulgagdaa. Taangy-Taakygai byxii rajoonguudta xitadai ba japoonai seregyydei xoorondo buudaldaan bolzo baina.

Xitadai seregyyd bolbol Tianьcziinei baruun ba centraalьna vokzaalnuudii ezelenxei. Aangliiin konceesiin teritoori deere baigaa, goorodoi zyyn vokzaalnuud Japoonguudai garta baina. Xitadai seregyyd bolbol zyyn vokzaal oşohon xargiiji ezeleed, ene vogzaal teeşe dytelexii oroldogşodii buudaza baina. Tianьczliinьhaa zyyxeneer baigaa, japoonai aerodroomii xitadai seregyydei ezelexii oroldohon deerehee, goritoixon tulaldaan boloo. Ene aerodroomhoo niidehen japoonai samoliooduud xitadai seregei ataakii gederge soxizo, xitaduudii pylimoodoor buudaza baina.

Tianьcziinь şadar baigaa byxii huurinuud xitadai seregei tomoxon otriaaduudaar ezelegdenxei. Xitadai seregyyd bolbol myn Bejpinei staancii ezeleze baina.

Japoonoi 200 soldaaduud xitadai soldaaduudaar xyrieelegdeed baigaa. Nankaidaxi yniverstiteedei gerte xorood baina

* * *

Loondon, 29. (TASS). Reiter aagenstviin medeesehenei jahoor, japoonai somoliooduudai otriaaduud bolbol Tianьcziinь deerexi glaavna baişanguudii, eneen soo yniversiteed, centraalьna vokzaal ba miliiciin ştaabai bairanuudii boombodoo. Ede ger baişanguud şataza baina.

* * *

Şanxai, 30. (TASS). „Centraalь Nьjuus“ aagenstvo bolbol ijyyliiin 29-nei yder japoonoi samoliooduudai Tianьcziiniii boombehon tuxai medeesebe. 3 şaashaa ylyyxen boombodohon baigaa. Grazdaan zonoi dun da aluulagşad olon. Xeden mingan xyn baixa bairagyi yldee. Goorodoi mynici paliteedai, poliiciin ypravleeniiin, yniversiteedai, xamagaalgiin seregei ştaabai gernyyd, zyyn ba centraalьna vokzaalnuudai gernyyd buta soxigdoo.

Goorod sooxi buudaldaan zamxanagyi.

Ispaaniiin gadaada xeregei miniistr Xiraaliia medyylge

Pariiz, 28 (TASS). Xerbee, yimyyleeşed bolbol germaani ba itaalihaa eneenhee xoişo seregyyd ba zebsegyydii abaagyi haanь, ene zilei hyyl xyrter Ispaanidaxi dain baildaaji esesleze bolxo baigaa,—geze Ispaaniiin gadaada xeregei miniistr Xiraalь bolbol gadaaiin xeblelei tyleelegşedtei uulzaxadaa medyylhen baina. Eldeb medeesel johoor, Fraanxodo myngenş, xynyydş dutamagdadag baina.

Yimyyleeşende sereglegşe taliin erxii olgon mederexe jabadal bolbol yimyyleeşenei aşagai tylee xehen interveenceetei adali baixa baina geze Xiraalь temdeglehen baina.

KOLXOOZUUDAI SABŞALAN DEERE

Somogdoogyi ybehenь jixeer gemteze baina

(Xoriiin aimaghaa, manai korespondeent)

Xoriiin aimag soo ybehe xuriaalgiin jabasa ton aalixan. Teempiin talaar urda zilnyydeixihee xozomdozo jabana.

Ybehe xuriaalgiin xydelmeriii xaraad yzee haa: Xasuurtain somon sabşalgaa 14 proc. dyyrgeed, tereenhee 26 proc. somohon baina. Doodo-Xudanai somon (tyryylegşenь Şiraboon) sabşalgaa 10 proc., somolgoo 1 proc. ba Ulaan-Partizaanai somon sabşalgaa 14 proc., somolgoo 12 proc. dyyrgeze, aimag soogoo xamagai xoinomuuxaigaar geegdebe. Ybehenei şimetei ba sesegeinь unaadyi baixada xuriaaza abxiin tuxai edener oroldobogyi. Paarti ba zasagai togtoohon bolzor soo ybehee xuriaaza şadaxa argagyi bolood baina.

Ybehee şanar haintaigaar somozo abxa jabadal xolo geegdenxei. Doodo-Xudanai, Voroşiilovai neremzete kolxoozdo 200 gektaar, Moolotovoi neremzete kolxoozdo 300 garan gektaar, Dunda-Xudanai, Voroşiilovoi neremzete kolxoozdo 200 garan gektaar ybehen tarmagdaadyi, boroondo norood gutaza xebtene. Ybehe xuriaalgiin xydelmeri iime aalixanaar jabahan uşar bolbol, partiijna ba soveedai organizaacanuud „ybehenei kampaani manai xydelmeri bişe“ geze bejee xolo bolgood, eeree zyndee bytexede tabiza baihan deerehee bolno. Kolxoozuud ba brigaadadanuudai dunda socialiis myriisee emxidxenegyi. Poliitikan oilguulxa xydelmeri ton hula baina.

Eneen deerehee Doodo-Xudanai zarim kolxoozuudta ba Dunda-Xudanai Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi ybehe xuriaalgiin maşiinaşad ba bişeş xydelmerişediinь yderiingee noormii yrgelzedee dyyrgenegyi. Brigaadanuud deere sojol kylьtyyriin xydelmeri jixe muu baina. Ene metiin dutuunuudaa oiriin sagaa usadxaza, aduu maldaa elbeg jixe ybehe tezeel beledxexiin tylee temesexe — partiijna, soveedai organizaacanuudal bolood kolxoozoi xytelberilegşedei ariuun ujalga myn.

Dam. Zam.

Ybehee sabşaxiin orondo arxidaza jabanad

Booxonoi aimag soo paarai xojordoxi xaxalalga oroidoo 8 proceent ba ybehenei xuriaalga 4 proceent dyyrgegdeed jabana.

Iime geegdel jamar şaltagaanhaa bolnob gexede, aimagai organizaacanuud somon ba kolxoozuudtaa jamarş xytelberi ba zaabari ygedeggyi. Şaraldain, Oros-Jingyydei, Buriaad-Jingyydei ba bişe bylegyydte kolxozniguudanь ybehe xuriaalgadaa garaxiin orondo, arxi uuxa azaltai bainad. Yngerxedee xuuşanai „Petroovai hain yderlelge“ xeze, 4-5 yder soo ybegen zaluugyi arxidahan baina.

MTS-ei traaktorai brigaadaş myrteigeer xydelmerildeggyi. Zişeelxede: Osiinskiin MTS-ei Buriaad-Jingyydei bylegei kolxoozuudta paar xaxalza baihan traaktorai brigaada bolbol 4 traaktoraar xaxalxa baihan aad, negenь xydelnegyi. Tiigeed, nege traaktoraa ondoo staan deere orxizorxihon baigaa. Hyyldee bolxodoo, traaktoraingaa xeregselte çaastinuudii multalza abaad, xydelgexe argagyi bolgobo.

Batiin.

Booxonoi aimagta şine urihalamza zaxilga

Booxonoi aimagai xydelmerişen, albaxaagşad, kolxooznigiuud ba ymsetenei dunda „SSSR-ei oboroonii bexizyylxe urihalamza“ zaxilga xysed dyyreedyi. Hyylşiin medeegeer xamta 153345 tyxerigei urihalamza zaxigdahan baina.

Ilangajaa, Gotoolьski, Şaraldain, Deede-Idiin ba Oros-Jingyydei bylsoveeduud urihalamza zaxilgaar geegdeze jabana.

Xyd. biş.

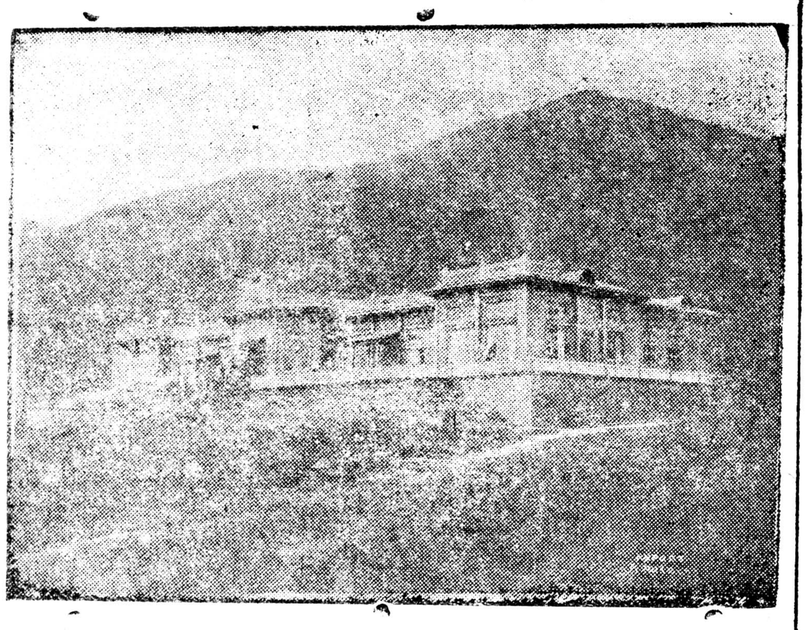

ZURAG DEERE:
Tnxenei yarşaanai baira.

„ARŞAAN“

Sajaanai orjol ynder xadanuudai neregyi negenei xormoido Tynxen xoimoroi arşaan baiza baidag.

Eldeb tyrelei urgamalnuud, guşa garan baisa deegyyr elьben arşan muxariza jirehen Xengerge gol, endexiiin tusagaar şanartai agaar ba naran bolbol „Arşaaniii“ Sibiir oronoi yzesxelente haixan gazarnuudai negen myn bolgono. Emte uhanaigaa sostaab şanarai talaar ene kyroort Kavkaazai ba delxeidexinei erxim kyroortnuudii bulixahaa bişe zaaş dutaxagyi jym gene.

Iimel xadanь Akadeemi nauuka ba şenzelxii uxaanai instityydyyd Tynxenei arşaan teeşe hyylei yjede anxaralaa jixeşegeer tabidag bolzo, eldeb ekspediicenyydii elьgeene johotoi. Mynөө yjede inzeneer Siilinei gryype şinzelelge jabuulza baina. Myn kinomotograafişji jyymenhee xozomdoşuuzabdi gehen şinji Moskvaahaa xeden olon rezisioornuud teexnigyydii elьgeegeed, „Arşaan“ geze neretei dokymentaalьna fiilьm buulgaza baina.

Xozom, xolo bişe Tynxeneimnei arşaan Byxexolboonoi şanartai kyroort bolxonь magadgyi. Suurxag, aldarşag niutagnai! Zygөөr, tyyxiinь xaraad yzexe boloo haa ton zaluuxan kyroort daa. Dyşөөd zilei saad tee nege anguuşan ene uhii olood, tereenhee xoişo eldeb kypeecyyd, poopuud, niutagai bajaşuud, lamanar honirxozo, şadaxa şadaxa zergeeree sengedeg, amaradag gazariinь baihan jym. Azalşan aradai elyyr amagalan baixiin tylөө Soveed zasagai oroldodogoi aşaar, 1923 ondo kyroortiin nere abhan baigaa. Nelieed olon barilganuud barigdaza, arşaanaar, uhaar, naraar, agaaraar emnexe kombinaad myn bii bolbo. Gebeş, endexiiin oronoi tyrelxi haixan dyriii xubilgaza byri emxitei, byri gojo bolgoxiin arga yşөө oldoodyi baina xebertei.

Ygleenei ulaan naranaar bodood gazaa garan gexede, urgamal byxenei amisxalnuud xamtarza tusagaar haixan yner anxilana, oroi melzen orjolnuud hynindөө daaraza xonohon jym şingi byşmeg sagaan mana xedereed noirsozo baina. Zyb daa, daaraaş jym beze. Xoito zygei xyiten halxi xaaza xormoidoo baihan sesegligii xamagaalna.

„Arşaanda“ amaraza, aglag agaaraar amilaza baixada, uuzam bajalig Exe orondoo ulam gynzegiigөөr duralxa omog bardam yzel tyrene. Amaraxa erxejee xeregleze bagşanar mexaaniguud, tookarьnuud, traktoriistnuud, agronoomuud, jyre alban xaagşad amaraza baina. Edener bygede adalixan erxetei Socialiis oronoi grazdaanuud myn. Emnelgiin sagai zabharta eldeb zugaa naada erxilene. Zarim negen uran zoxiool unşana. Tende nege sabxişan Çeexovli unşana, ende nege mexaanig Pyyşkiniii unşana, agronoom xybyyn Ostroovskiin „Bulad jaaza xatuuzaab“ gehen zoxioolii unşaza baina.

Tyryyşiin sezoondo 250 xyn baixa johotoi aad, oroidoo 113 xyn baiza yngerebe. Uşar jyyb gexede, Buriaad-Mongoloi kyroortiin ypravleeni pytioovka taraakiin onso erxe bejedee olgohon bolboş zarlal tunxaglalaa oroitozo gargahanai gemeer xysed kontingeent amaragşadii sugluulza şadaagyi baina. Gexe baitagai, xojordoxi sezoondo noormohoo ylyy gartar elьgeeze kyroortiin zybөөr xydelmerilxe jabadalii alduulgaza baina.

Myn „Arşaanai“ direekce hainaar xydelne geze xelze bolxogyi. Vraaçnuudai zaabariaar bolbol arşaan uuza baihan xyn xotiingoo xilbarxan bolbosoruulma ediee xool edixe johotoi baixa jym. Gebeş, zarim sagta stoloovo yzengir mixaar xehen katleet ba gemtehen yndegөөr xoolluuldag baina. Tynxenei aimag soo arşaanda xyremeer yndegen oldoxogyi baigaa xadanь xolo gazarhaa beledxeze gemteegeed xeden xynegөөr ugaalai jaama oruu xajana gy? Baha boroonoi orozoş baixada gazaa huumaar harabşagyi, bulta ger soo yirsegenexe uşar garadag. Kylьtyyrnig—masoviig Beloyysov „mynөө ydeşe“ tiime tiime vraaçiin leekce bolxo g. m. zizeg sonosxolnuudii xexeh ee bişe, jyyş xedeg ygei alga huudag. Klyybei orondo nege sag zuuriin harabşaş barixaa jaagaa jym. Kinoo bolon gexede, jaaxa argagyi yrdildөөn xaşxaraldaan boldog. Tynxenei hurguuliiin orkeestr nege sezoondo 2000 tyxerig xylehe erixedenь „Arşaanai“ direekce 1000 tyxerig ygөөd zybşөөgөөgyi bolboş, gansa soliist Şatroovto 2000 tyxerig tyleze, 4 daxin duuluulhan baina. Yder byri orkeestr baixanь sentei gy, ali gansa xireg soliistiin hara soo dyrbexen daxin xeregte xereggyi duu duulxanь sentei gy?

Ene metiin bodomzogyigөөr jabuulagdadag zyilnyyd jahala olon. Myn zarim vraaçnuudş өөriingөө ujalgada xaişa xereg xandadag uşarnuud baixa. Yligerlebel vraaç Rymiaanceva өөrtөө xabaatai ybeşenteniii erjexe xaraxa geze mededeggyi baina.

Ene dutuunuudaa gurbadaxi sezoondo Arşaanai direekce byrin zahaxa johotoi. Myn Buriaad-Mongoloi elyyrii saxixa arkomaad ene kyroortiin baira baidalii haizaruulxa teeşe jixeşeg anxaral xanduulxa zergetei.

D. P. Erdeniiin.

△ △ △

УŞӨӨ DAXIAAD XORI TUXAI

Xoriiin aimagta osoviaxiimai xydelmeri geze oroidoo jabadaggyi. Eneen tuxai xeden daxin „B.M.YNEN“ gazeetada tolilogdohon baibaş tereeniii xeregseexe xyn mynөө xyrter oldonogyi.

Aimagai partiin komiteedai zyghөө oboroniin xydelmeri tuxai jyredөө xeregledeggyi baidag deerehee xydөө somon kolxoozuud deegyyr urdanь baihan osoviaxiimai organizaacanuud bulta şaxuu tarşahan baina.

Aimagai xytelberilegşedei zyghөө ene dutagdalaa darii usadxaxiin tulada hanalaa tabixanь şuxala bolhoor yninei.

Dam. zam.

„NOOVII BIIT“ KOLXOOZII USADXAHAN ZEMETENIII SYYDLEZE BAINA

Jaroslaavlь 28. (TASS) „Noovii biit“ kolxoozii usadxahan zemeteniii mynөөder Daniilovto syydleze exilebe. Syydei urda rajgyisedkoomoi tyryylegşe baihan Gorşkoov, BK(b) P-iin rajkoomoi sekretaarь baihan Povaarov, rajoonoi gazarai tahagii daagşa baihan Lykьjaanov, terenei orologşonь baihan Beliakoov, rajoonoi finaansiin tahagii daagşa baihan Miişin, Daniilovskiin soveedai tyryylegşe baihan Solodiixin, rajoonoi finaansiin tahagai inspeektor baihan Petroov gegşed zogsono.

Ene xeregii Jaroslaavskiin moziin syydei nyydel seesi xaraza yzene.

Rajoonoi arad zon syydei proceesii jixeer honirxon a zaglana. Syydei bolzo baigaa, Leeninei neremzete klyyb soo 500 garan kolxoozniguud, xydelmerişel ba alba xaagsad huuna.

Povaarovhaa bişe zemetenь bejedee gemtei deere mederbe.

Yderei zasedaani deere zemete Solodiixin ba Beliakoov gegşed asuugdaba. Tedener bolbol Lykьjaanov ba Gorşkoovtai xamta Povaarovai eşelelgeer kolxoozoi baiguualtii tahalduulxa, soveedta esergyy jabuulga xeze, „Noovii biit“ kolxoozii usadxahan ba Lykьjaanovai xubaariaar tus kolxoozoi zөөriii xubaarilahan baina. Solodiixin ba Beliakoov xojor, Lykьjaanov ba Gorşkoovtoi kolxoozii usadxaxa geze şiidxehen baigaa.

Kolxoozniguud ene şiidxeberiii zybşөөgөөgyi baina. Tiigebeş, daisad mexeteigeer orozo өөhediinxiөөrөө bolhon baixa jym. Suglaanai bolzo baixa yjede, Beliakoov bolbol, kolxoozniguud arteelaa usadxaxada arsanagyi geze xudal togtool bişehen baina. Ene „togtooloi“ tylөө garaa yrgexii kolxoozniguud erid arsahan baigaa.

Ede xoroton suglaaniii taraaza, kolxoozoi gazar mynxedөө edlexe aakt ba tama giinь xuriaan abba.

„Noovii biit“ geze kolxoozii usadxarii haişaahan, rajgyisedkoomoi togtool udanşgyi garaad, johotoi tonuul bolzo exilee. Kolxoozniguudai gazariinь abza, mal ba byxii zөөriiinь buliaahan baina. Miişinei zaabariaar, inspeektor Petroovai tuhalalgaar, Gorşkoovoi eşelelgeer kolxoozniguudta ymsiin azaltantai adali naloog aşagdahan baigaa. Tedenei, rajoonoi ba moziin finaansiin tahagta ygehen gomodolnuudanь xariuu ygtөөgyi halaa.

Tyryyşiin xojor zemetenei asuultaar zemee mederdeggyi Povaarov zemetei geze todoroo.

Ydeşiin zasedaani deere zemeteniii asuulgaa yrgelzelөөe.

△ △ △

POLIITIKAN TALAAR DEEDE ŞANARTAI YNGERBE

Ende hajaxan Agiin aimagai Urda-Agiin somonoi Vorosiilovai neremzete kolxoozoi dergedexi komsomoolai organizaaciin toosoo-hungaltiin suglaan bolbo. Ene suglaan deere komsomooloi aikoomoi xydelmeriiin ba komsoorgiin toosooto elidxelnyyd bolbo.

Aikoomoi xydelmeriiin toosooto elidxel xelehen nyxer Dondoboi gegşe elidxelei kriitikegyigөөr ba CK-ai fevraaliiin preenym deere nyxer Staalinai xelehen zaabari tuxai ugta xelengyi garaba. Zygөөr elidxelii daguulan yge xelehen nyxed kriitikii edlbxiteigeer tabiza aikoomoi xydelmeriiin alduu dutuuji nelieed xursaar xelsebe.

Nen tyryylen aikoomoi xytelberilegşedei zyghөө hanaa amar, poliitikan talaar hoxorlig ba angiin daisanuudaar xelxiee barisaa xeze baihan jabadaliinь aimagai konsomooloi byxii organizaacanuud ta nyleetei baigaa gebe.

Komsomoolşuudai dunda poliitikan huralsal emxidxegdeegyi. Aikoomoi xytelberilegşed zaluuşuulii komuniizmaar xymyyzyylxe tuxai xydelmeri jabuulaagyi. Xydөө somon kolxoozuud deegyyr baigaa organizaacanuudta aikoomoi operatiiv xytelberi tonş xangaltagyi, zybxen formaalьna saarhan zaxiraltaar ayteldeg gurimtai baigaa—geze kriitikelebe.

Saaşanь өөhediingөө organizaaciin xydemelri tuxai somokriitikii yrgeneөr jabuulza xydelmeriee erid haizaruulxiin şuxala xemzeenyydii rezoliyycedee zaaba. Jyrenxii deere uul suglaanai xydelmeriii xaraxada, ideejne-poliitikan talaaraa nelieed deede şanartaigaar yngergebe.

Xygzemşe.

REDAAKCADA BIŞENE

Jaasli ygei deerehee

Agiin aimagai Urda-Agiin somonoi Staalinai neremzete kolxooz bolbol xyygedei jaasli bii bolgoxo johotoi baigaad, mynөөş xyrter tere xydelmerinь erxilegdeedyi baina. Zygөөr, tus kolxoozol jaaslida baixaar nahanai baga xyygedtei exener—kolxoozniguud olon baixa, tedener xyygedtein şaltagaanaar azalda jabaxa argagyi baidag baina.

Ene kolxoozoi tyryylegşe nyxer Bazarai gegşe, kolxoozdoo jaasli bii bolgozo, xyygedtei exe nernyydee azalda xabaaduulxiin tuxai jamarş xemzee abanagyi.

Grazdaniiin Ż. Dugaarov.
Urda-Aga.

Booxonoi aimagta kinoogoi xydelmeri muu

Booxonoi aimagta baigaa „Bur kinoogoi“ halbari bolbol ton muugaar xydelmerilne: negeş tysebөi johoor azallanagyi. Zişeelxede, hara byri negen udaa kolxooz byxende baira deerenь oşozo, şine şine kinoonuudii (duugardag ba duugardaggyi) gargagdaxa johotoi baigaad, negeş kolxoozdo tere tysebeigөө johoor oşozo kinoo xaruulhan uşar baixagyi.

Jyre xaraxada, aimagai ceentr deere kinoogoi xydelmerilegşed geze xeden xynyyd iişe tiişee jabaza baixa jym, teed tedenei xeze baihan xydelmerinь jaaxadaa yzegdedeggyi jym be?

Batiin.

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇAGIIN

MYNOODER KINOO-TEAATRNUUDTA

„Progrees“ kinoodo *Partizaanai basagan*

„Erdem“ Kinoodo *JYYNOSTI*

BMASSR-ei GEGEERYYLXE ARKOMAAD

dunda ba xysed bişe dunda hurguulinuudai 5 ba 8 daxi klaasuudta zaooçnoor huralsalgada abalgii exilxenь.

Abtaxa ysloovi:

Zaooçno huralgada abtagşad bolbol abalgiin şalgaltada xabaaduulagdaxa gebel, 5-daxi klaasta orogşod tyrelxi xeleeree ba arifmeetikaar exin hurguuliiin prograamiin xemzeegeer şalgaltada oroxo, 8-daxi klaasta orogşod bolbol oros xeleer, literatuuraar, matemaatikaar, fiizikeer, xiimieer xysed bişe dunda hurguuliiin prograamiin xemzeegeer şalgaltada oroxo.

AŽAGLALTA: 3 zilhee saana bişe, tusxaita hurguulinuudii dyyrgehenei ynemşelgii yzyylegşe niuurnuud bolbol abtalgiin şalgaltahaa sylөөlөөdene. Jamar hurguuli dyyrgeheneigee spraavka (tiimeen bii haa), xydelze baihan gazarhaa spraavka xabsargan, **Ulaan-Yde goorod, Soveeduudai baişan, Gegeerelei Arkomaad, 22 doxi tahag, zaooçnoor hurgaxa gryypede geze garşaglaad medyylgee elьgexe johotoi.**

BMASSR-ei NAYAK tipograafida
buriaad-mongol xelen deere
УSEG XOLBOXO (наборщики), XEBLEXE (печатники)-ba NOM XABTAHALXA
(переплетчики) mergezeltei xydelmerişed
XEREGLEGDENE.
Xydelmerilexe duratan tipograafiin direegcede ygleenei 8 çaasha ydeşiin 4 çaas xyrter jireze medexe DIREEGCE

Редакцийн редакцийн отв. редактора—3-44, отв. секретаря—3-23, бэлэ эдэтдэлэ—7-35, промотдэлэ— 5-07

Noomer gargagşa *N. Ceveenov.* Verstaalagşad: *D. Baldaanov, C Dambaajev.* BMASSR-ei Niut. Azyiledberiiin arkomaadai tipograafi Ypolglavliit 845.